

Wat we kunnen leren van de oorlog – wat voor betekenis verhalen van toen hebben voor nu – dat vinden wij als na-oorlogse generatie belangrijk. En verhalen vertellen roept ook weer nieuwe verhalen op. In reactie op de eerste tentoonstelling uit 2009, deelden mensen dagboeken en brieven van hun familie met ons. Die gebruikten we in onze geüpgrade expositie en weer kwamen mensen met nieuw materiaal. Zo groeide de tentoonstelling steeds verder.

(Mirjam Huffener, projectmanager van onze stichting, bij de opening van onze tentoonstelling in de Jacobskerk te Winterswijk)

Jaarverslag 2021

Krachtens haar statuten heeft de Stichting Lotty Veffers Foundation ten doel:

- projecten te initiëren en realiseren over historische gebeurtenissen en ontwikkelingen in het bijzonder, maar niet uitsluitend, op het gebied van de tweede wereldoorlog, Sjoa, genocide en mensenrechten. De stichting stelt zich vooral ten doel persoonlijke verhalen hierover vast te leggen. Deze verhalen worden waar mogelijk geplaatst in hun context en verbonden met het hier en nu, teneinde de gebeurtenissen en ontwikkelingen en hun betekenis voor het heden en de toekomst inzichtelijk te maken voor zowel jongeren als volwassenen.
- het verstrekken van informatie, het produceren van boeken, publicaties, tentoonstellingen, educatief materiaal en websites en verdere ideeën ter verwezenlijking van bovengenoemde doelstelling.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door gebruik te maken van nieuwe mediale mogelijkheden en state-of-the-art vormgeving, door aan te sluiten bij innovatieve ontwikkelingen, en door samen te werken met landelijke en lokale organisaties.

De stichting beoogt niet het maken van winst.

Bestuurssamenstelling en projectmanagement

De samenstelling van het bestuur bleef in 2021 ongewijzigd.

Het bestuur bestaat uit:

- P.J.F. (Peter) Witte (voorzitter)
- A.M. (Arie) van Dalen (secretaris-penningmeester)
- A.C.M.F. (Toos) Verkooijen (lid)
- G.J.H. (Gerda) Brethouwer (lid)

Het bestuur heeft voor de uitvoering van projecten M.C.C. (Mirjam) Huffener aangesteld als projectmanager.

Tonny Geelhoed-Peeters en Ernst Verduin overleden

In 2021 overleden twee mensen die van grote betekenis waren voor onze stichting en in het bijzonder onze tentoonstelling "*Waarom schrijf je me niet*" – *Post uit de Vergetelheid*".

Op 26 januari stierf **Tonny Geelhoed-Peeters** op 97-jarige leeftijd. Zij was de dochter van verzetsman Nico Peeters, een van de hoofdpersonen in de tentoonstelling. Tonny stelde ons de brieven ter beschikking die haar vader schreef uit de verscheidene gevangenissen en kampen waarin hij zat opgesloten (het Oranjehotel, Kamp Amersfoort, de gevangenis in Haaren, Kamp Vught, Dachau en het Dachause werkkamp Kottern). Ze had de vele brieven zorgvuldig gearchiveerd. We herinneren ons haar als een bijzonder vriendelijke, vrolijke en behulpzame vrouw, die nog altijd volop in het leven stond.

Op 10 december overleed op 94-jarige leeftijd **Ernst Verduin**, de broer van een andere hoofdpersoon: Wanda Verduin. Nadat we in 2009 de eerste versie van onze tentoonstelling en het boek *Post uit de Vergetelheid* hadden gemaakt, bood Ernst aan gebruik te maken van de dagboeken van Wanda en de brieven die zij in 1942-43 aan haar vriendin Els Nieuwenhuijzen stuurde. Het is in hoge mate dankzij het vertrouwen van Ernst en zijn kinderen Yoka en Bert en van de dochter van Wanda's vriendin, Lonneke Drinkwaard, dat onze tentoonstelling inhoudelijk tot zo grote hoogte kon stijgen.

In de nieuwe versies van de tentoonstelling vertelt Ernst samen met zangeres Karsu het verhaal van Wanda, die omstreeks 15 februari 1944 in Auschwitz door tyfus om het leven kwam. Tot daar loopt zijn verhaal op met dat van Wanda. In de tentoonstelling volgen we daarna de tocht die Ernst verder maakte.

Uit zijn eigen beschrijving en de verhalen van anderen komt hij naar voren als een eigenwijs, brutaal en vooral dapper joch. Als je hem hebt gekend zie je voor je hoe hij wist te overleven: hoe hij uit de rij naar de gaskamer overstapte naar de rij voor dwangarbeid; dat hij om aan executie te ontkomen zijn broek liet zakken om te laten zien dat hij niet besneden was.

Ernst en zijn dochter Yoka werkten in 2018 ook mee aan de korte film *De verhalen 100 malen* over hoe hij en de naamgeefster van onze stichting Lotty Huffener-Veffer omgingen met hun herinneringen aan de oorlog (door naar herdenkingen te gaan, lezingen te geven, met leerlingen te praten, enzovoort). De film is de intro voor onze gelijknamige website met Tips & Tools voor hulpverleners die in hun werk met oorlogstrauma's geconfronteerd worden. Met het filmmateriaal maakte Erik Willems de prachtige documentaire *Ogen die Auschwitz zagen* (Omroep MAX, 2020 https://www.npostart.nl/de-ogen-die-auschwitz-zagen/26-01-2020/POW_04578846).

Pandemie

Evenals in 2020 heeft corona ook in het onderhavige verslagjaar onze werkzaamheden doorkruist. Met name bleek het door de pandemie nagenoeg onmogelijk om nieuwe locaties voor onze tentoonstelling "*Waarom schrijf je me niet*"

– *Post uit de Vergetelheid*” te interesseren. Dit mede omdat zij daarvoor, vanwege de geringe financiële mogelijkheden van onze stichting, een eigen bijdrage zouden moeten betalen, zonder enige zekerheid dat de tentoonstelling ook daadwerkelijk bezocht zou kunnen worden.

Een in het najaar geplande laatste plaatsing van de tentoonstelling in het Gelderse Provinciehuis te Arnhem en een daaraan gekoppelde activiteit (zie hieronder) moest worden verplaatst naar het voorjaar van 2022.

Ook andere activiteiten waarbij de stichting in beperkte mate betrokken was, konden door de pandemie niet, of niet in de beoogde vorm, plaatsvinden.

“**Waarom schrijf je me niet**” – **Post uit de Vergetelheid**

Zoals reeds in ons vorige Jaarverslag vermeld, bleef onze tentoonstelling niet van 30 september tot 29 november 2020, maar tot begin juli 2021 in de **Walburgiskerk in Zutphen** staan, omdat zij in de oorspronkelijke periode vanwege de coronapandemie nauwelijks toegankelijk was geweest.

De expositie werd vervolgens verhuisd naar de **Jacobskerk in Winterswijk**. Op 4 juli vond hier de opening plaats. De plaatsing hier werd mede mogelijk gemaakt door de Stichting Vrienden van de Jacobskerk en de werkgroep Leren van de Oorlog, en door financiële bijdragen van de Gemeente Winterswijk.

Helaas duurde plaatsing hier slechts tot 20 augustus en niet zoals aanvankelijk was afgesproken tot half oktober. Het plan om in Winterswijk rond de verjaardag van de opstand in Sobibor (14 oktober) een originele brief van Jules Schelvis aan het Holocaust Museum-in-oprichting te overhandigen, was daarmee van de baan.

Dankzij al lang lopende, goede contacten met medewerkers van de Provincie Gelderland, in het bijzonder Doede Sijtsma, werd als alternatief het plan ontwikkeld voor (een laatste) plaatsing van de tentoonstelling in september en oktober in het Provinciehuis te Arnhem en daar de overhandiging te laten plaatsvinden. Doede Sijtsma zorgde ervoor dat subsidies werden verkregen van de provincie Gelderland en Interreg Deutschland-Nederland, die het mogelijk maakten dat de tentoonstelling in 2017 naar het Duits werd vertaald en uitgebreid met de geschiedenis van de gevluchte Joodse jongen Wolfgang Maas.

De plaatsing in Arnhem zou de opmaat zijn voor de overdracht (met instemming van de nabestaanden die ons deze ter beschikking hadden gesteld) van meer originele documenten. Vanwege de coronapandemie was het Provinciehuis echter in de beoogde periode niet toegankelijk en moest een en ander worden uitgesteld naar het voorjaar van 2022.

Opheffing van de stichting

Het bestuur van de Lotty Veffer Foundation heeft op 21 maart 2021 het principebesluit genomen om de stichting op te heffen, dan wel in ‘slapende’ toestand te brengen. Streefdatum hiervoor was eind 2021, maar vanwege het uitlopen van de tentoonstellingsactiviteiten en daarmee verbonden zaken is uitvoering van dit besluit uitgesteld tot de tweede helft van 2022.

Ook werd besloten te onderzoeken of de tentoonstelling (of delen daarvan) bij een andere partij zou kunnen worden ondergebracht, dan wel in de vorm van een e-book behouden. En tevens om na te gaan of en hoe de websites van *Post uit de Vergetelheid*, *Joodse kinderen in kamp Vught*, en *De verhalen, honderd malen*, alsmede die van de stichting zelf nog langere tijd in de lucht kunnen worden gehouden. Voor de kosten van hosting, onderhoud en dergelijke van de websites is financiering tot augustus 2022 voorzien.

Er is in 2021 een begin gemaakt met uitvoering van dit besluit, maar een en ander zal – wederom vanwege het uitlopen van de tentoonstellingactiviteiten – pas in de loop van 2022 zijn beslag krijgen.

Projectmanager Mirjam Huffener vroeg in het verslagjaar bij verscheidene fondsen subsidies aan voor een project met als doel om alle unieke documenten en verhalen uit onze tentoonstelling te doen behouden. Helaas kreeg zij overal nul op het rekest, maar we hebben goede hoop in 2022 alsnog een weg te vinden om dit doel te verwezenlijken.

Overige activiteiten

Rond 4 mei zou bij de tentoonstelling in de Walburgiskerk een boekje worden gepresenteerd over een aantal Joodse mensen die vanuit de Zutphense Schilderwijk werden gedeporteerd. Die bijeenkomst kon door de coronabeperkingen niet doorgaan.

Een activiteit op 10 juli om de 100ste geboortedag van de naamgeefster van onze stichting, Lotty Huffener-Veffer, te gedenken, kon door de toen sterk oplopende coronabesmettingen niet worden georganiseerd.

Via bestuurslid Arie van Dalen is de stichting zijdelings betrokken bij het project ‘Rati Thai Rat, once we were birds’ van Carla Hardy. Het betreft een ‘installatie’ bij de Dokwerker in Amsterdam over Roma en Sint. De maakster maakt gebruik van Arie's teksten over Roma en Sinti op de website *Post uit de Vergetelheid*. De installatie zou rond 4/5 mei 2021 worden gepresenteerd, maar omdat de gemeente Amsterdam geen vergunning gaf voor evenementen in die periode, werd dit een jaar uitgesteld.

Overige informatie

Bezoekersaantallen tentoonstelling en websites

Volgens registraties van de locatiehouders en schattingen heeft de tentoonstelling sinds de eerste plaatsing op 22 oktober 2015 tot eind 2021 ruim 50.000 bezoekers getrokken.

Het aantal bezoekers van de website *pudv.nl* bedroeg in deze periode circa 125.000.

De website van onze stichting (*lottyvefferfoundation.nl*) trok vanaf 13 januari 2015 circa 18.000 bezoekers.

De website *verhalen100malen.nl* trok tussen voorjaar 2018 en eind 2021 circa 6.000 bezoekers.

Financiën

De Lotty Veffier Foundation leed in 2021 een exploitatietekort van € 519,-. De stichting heeft nu een eigen vermogen van € 415,-.